

| Titulació          | Tipus | Curs |
|--------------------|-------|------|
| Relacions laborals | FB    | 1    |

## Professor/a de contacte

Nom : Joan Lluís Perez Francesch

Correu electrònic : joanlluis.perez.francesch@uab.cat

## Equip docent

Laura Cappuccio

## Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

## Prerequisits

L'assignatura Dret Constitucional no requereix d'uns coneixements o requisits previs en tractar-se d'una assignatura de primer curs del Grau de Relacions Laborals, però es recomanable repassar coneixements adquirits al Batxillerat o estudis anteriors relacionats amb les matèries històriques, polítiques, jurídiques o d'actualitat associades a l'àmbit de les Ciències Socials.

La docència de l'assignatura s'impartirà tenint en compte la perspectiva dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

## Objectius

Es tracta d'una assignatura de primer curs, primer semestre, per tant, de formació bàsica.

La seva contextualització esdevé a partir de la Constitució Espanyola de 1978 i la seva consideració com a norma jurídica i norma jurídica suprema del nostre ordenament jurídic. La Constitució pot ser estudiada des de diferents disciplines, com ara la Ciència Política, la Filosofia, la Sociologia i la Història. El Dret Constitucional fa un apropament metodològic de tipus jurídic que inclou la Constitució com a norma de normes, les fonts del Dret, les institucions de l'Estat, els drets i llibertats dels ciutadans i l'estructura de l'Estat.

L'assignatura proporciona els coneixements bàsics relatius a la construcció del sistema democràtic des del punt de vista jurídic. Dins d'aquest marc, es tracta de comprendre de forma crítica l'estructura constitucional del sistema polític i de l'ordenament jurídic entorn a tres conceptes bàsics en aquesta assignatura: qui té el poder (la legitimitat), com s'exerceix el poder (la divisió de poders) i per a què s'exerceix el poder (la defensa i la garantia dels drets dels ciutadans).

Per tant, els objectius de l'assignatura són:

- a) Proporcionar coneixements bàsics del Dret Constitucional espanyol.
- b) Comprendre la gènesi històrica de la Constitució i la seva contribució a la implantació de la democràcia a Espanya.
- c) Contextualitzar la Constitució espanyola en el Dret Comparat, en particular el marc europeu.
- d) Assolir coneixements teòrics sobre la legitimitat del poder, divisió dels poders, exercici i garantia dels drets dels ciutadans i estructura territorial de l'Estat.
- e) Demostrar els coneixements teòrics a través de treballs escrits i presentacions orals.

## Resultats d'aprenentatge

1. Identificar els principis estructurals de l'estat com a estat social i democràtic de dret.
2. Analitzar i resoldre els problemes i les situacions del sistema constitucional de drets fonamentals (elements configuradors, mecanismes de defensa i garantia).
3. Treballar de manera autònoma.
4. Organitzar i gestionar la planificació del temps.
5. Comunicar i defensar un projecte oralment.
6. Treballar en equip.

## Continguts

### TEMA 1. L'ESTAT CONSTITUCIONAL

L'Estat: concepte i elements constitutius. La Constitució: concepte i evolució històrica. La Constitució Espanyola de 1978: procediment d'elaboració i característiques generals. Els principis estructurals: L'Estat social democràtic i de Dret, la monarquia parlamentària, l'estat de les autonomies i el procés d'integració europea.

### TEMA 2: LES FONTS DEL DRET (I)

Concepte de font del Dret i estructura de l'ordenament jurídic. Principis de relació entre normes i principis de relació entre ordenaments. L'autonomia dels particulars en la creació de normes.

### TEMA 3: LES FONTS DEL DRET (II)

La Constitució com a norma suprema i garanties. La llei. Les normes amb rang de llei: el decret llei i el decret legislatiu. El reglament. Els Tractats internacionals. El Dret Europeu.

### TEMA 4: ELS ÒRGANS CONSTITUCIONALS (I)

Característiques generals del sistema institucional espanyol. La Corona. Les Corts Generals. La Presidència del Govern i el Govern.

## TEMA 5: ELS ÒRGANS CONSTITUCIONALS (II)

El Tribunal Constitucional: composició, funcions, procediments i resolucions. El Poder Judicial: funcions i principis constitucionals de l'Administració de Justícia, posició i estatut dels jutges, el Consell General del Poder Judicial. El Ministeri Fiscal.

## TEMA 6: L'ESTAT DE LES AUTONOMIES

El model d'Estat autonòmic. Els Estatuts d'Autonomia i la distribució de competències: especial referència a les competències en matèria laboral. Les fonts del dret de les CCAA. El sistema institucional de les CCAA. Les relacions entre Estat-CCAA i entre CCAA: el conflicte de competències.

## TEMA 7: ELS DRETS FONAMENTALS

Evolució, caracterització i classificació. Titularitat, destinataris i objecte de protecció. Regulació normativa, exercici i límits. La eficàcia dels drets front els poders públics i els particulars. Els drets i llibertats a l'àmbit laboral.

## TEMA 8: LES GARANTIES DELS DRETS FONAMENTALS

El Defensor del Poble i equivalents autonòmics. El recurs d'empara ordinari. El recurs d'empara constitucional. La protecció internacional.

## Activitats formatives i Metodologia

| Títol                                                                                  | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|----------------------------------------------------------------------------------------|-------|------|--------------------------|
| Classes pràctiques                                                                     | 4     | 0,16 | 1, 2, 3, 4, 5            |
| Discussió i resolució de pràctiques, comentaris de textos, debats i seminaris          | 22,5  | 0,9  | 1, 2, 3, 4, 5            |
| Classes magistrals                                                                     | 18,5  | 0,74 | 1, 2, 3, 4, 5            |
| Estudi. Redacció de treballs. Lectura de textos. Cerca de documentació i bibliografia. | 65    | 2,6  | 1, 2, 3, 4, 5            |

El procés d'aprenentatge se centra en el treball de l'estudiant, que aprèn treballant individualment i grupal, sent la missió del professorat ajudar en aquesta tasca tot subministrant-li informació i mostrant-li les tècniques i les fonts on es pot aconseguir.

El desenvolupament de la docència de l'assignatura i de la formació de l'estudiantat es basa en les següents activitats:

## 1. Activitats dirigides:

1.1. Classes magistrals: on l'estudiantat adquireix mitjançant la transmissió de coneixements del professorat les bases conceptuals de la matèria i fonamenta el marc jurídic normatiu i jurisprudencial.

1.2. Classes de seminari /pràctiques: com a espai d'aprenentatge on l'estudiantat assumeixen un rol preferentment actiu per a, juntament amb el professor /professora, analitzar i interpretar preguntes, qüestions o casos prèviament elaborats a fi de desenvolupar i consolidar el contingut essencial explicat en les classes teòriques.

2. Activitats supervisades: Es tracta d'activitats que els estudiants desenvoluparan en aula, amb la supervisió i suport del professor / professora. Es tracta de la solució d'algun supòsit pràctic en aula, elaboració d'algunes fitxes de sentències i / o normativa o bé de la realització d'esquemes o escrits de redacció desenvolupada d'alguns epígrafs de l'assignatura o de lectures complementàries de monografies o articles doctrinals.

3. Activitats autònomes: es tracta d'activitats en les quals l'estudiant s'organitza el temps i esforç de manera autònoma sigui de manera individual o grupal .

3.1 Estudi de l'assignatura.

3.2 Elaboració de documents d'activitats pràctiques: que seran lliurades i analitzades a l'aula. Es tracta de casos pràctics proposats amb antelació suficient pel professor/a o bé de l'elaboració de recensions de llibres i lectures o fitxes de jurisprudència, normativa o de pel·lícules.

3.3 Cerca de bibliografia, jurisprudència i materials per a la resolució dels casos pràctics, complementar les qüestions teòriques

3.4. Elaboració de treballs de curs, informes, etc.

La docència de l'assignatura serà presencial.

L'assistència als seminaris / pràctiques serà obligatòria per als estudiants.

La metodologia docent i l'avaluació podran experimentar alguna modificació en funció de les circumstàncies i especialment de les restriccions a la presencialitat que estableixin les autoritats sanitàries.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

## Avaluació

### Activitats d'avaluació continuada

| Títol                                                                                                                                                                      | Pes | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-------|------|--------------------------|
| Elaboració de recensions, crítica de llibres, control de lectures, Fitxes de jurisprudència, legislació o de vídeos o pel·lícules. realitzats de forma individual o grupal | 5%  | 7     | 0,28 | 1, 2, 3, 4, 5            |
| Realització individual o grupal d'un treball sobre un tema objecte de l'assignatura o relacionat amb ella i la presentació pública                                         | 25% | 10    | 0,4  | 1, 2, 3, 4, 5, 6         |
| Prova escrita Examen Final                                                                                                                                                 | 50% | 2     | 0,08 | 1, 2, 3, 4, 5            |
| Realització de pràctiques individuals o en grup: Avaluació continuada                                                                                                      | 10% | 15    | 0,6  | 1, 2, 3, 4, 5            |
| Participació activa i de qualitat de les intervencions en els debats i                                                                                                     | 10% | 6     | 0,24 | 1, 2, 3, 4, 5, 6         |

Les competències d'aquestes matèries podran ser avaluades mitjançant: (1) exàmens; (2) l'elaboració de treballs individuals o grupals la presentació dels quals podrà ser oral o per escrit a criteri del professor; (3) resolució de casos pràctics i (4) participació a classe.

El sistema d'avaluació haurà de tenir en compte:

- Les proves escrites (exàmens): es farà un examen final de l'assignatura per comprovar l'adquisició global de les competències, habilitats i coneixements que tindrà un pes del 50% de la nota.
- La realització de casos pràctics (informes, ressenyes, escrits jurídics, dictàmens...) individuals o en grup tindran un pes global del 10% de la nota.
- La realització individual o grupal de treballs sobre un tema objecte de l'assignatura o relacionat amb ella i la presentació pública, tindran un pes del 25%.
- L'assistència i la participació a classe. Es tracta de participació activa al llarg de l'assignatura, de qualitat, jurídicament fonamentada, adequada i pertinent als temes tractats, i diferent de la realitzada a les classes pràctiques. Tindrà un pes del 10%.
- Elaboració de recensions, crítica de llibres, fitxes de jurisprudència, dossier de normativa, comentari de vídeos o pel·lícules. Tindrà un pes del 5%

El professor de cada grup a l'inici del curs presentarà el programa de l'assignatura previst en aquesta guia. Així també presentarà el cronograma d'activitats docents i pràctiques, i concretarà el sistema d'avaluació continuada i fixarà el percentatge assignat a cadascuna de les activitats, així com el sistema de reavaluació de les activitats suspeses. Aquestes indicacions seran exposades al campus virtual /Moodle.

Un alumne que copii o intenti copiar un examen final tindrà un 0 a l'examen. Un alumne que presenti una pràctica en què hi hagi plagi obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la l'alumne suspensarà l'assignatura.

## AVALUACIÓ ÚNICA

En el cas d'avaluació única caldrà fer, el dia fixat per l'avaluació, un examen teòric (50% de pes en la nota), un examen pràctic (25% de pes en la nota) i un treball sobre un tema objecte de l'assignatura i la presentació pública (25% de pes en la nota).

Per la revaluació s'aplicarà el mateix sistema de recuperació que per l'avaluació continuada.

L'alumnat serà avaluable sempre que hagi realitzat un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura. Si el valor de les activitats realitzades no arriba a aquest llindar, el professor/a de l'assignatura pot considerar l'estudiant com a no avaluable.

Per a aquesta assignatura, es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) exclusivament en tasques de suport, com ara la cerca bibliogràfica o d'informació, la correcció de textos o les traduccions. L'estudiant haurà d'identificar clarament quines parts han estat generades amb aquesta tecnologia, especificar les eines emprades i incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat. La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat o sancions majors en casos de gravetat.

## Bibliografia

### BIBLIOGRAFIA I MATERIALS

#### A) Manuals de referència:

- \* ÁLVAREZ CONDE, Esteban, Curso de Derecho Constitucional, 2 vols, Tecnos, Madrid.
- \* ARAGÓN REYES, Manuel (ed.), Temas básicos de Derecho Constitucional, Civitas, Madrid.
- \* APARICIO PÉREZ, Miguel A. (dir.)- BARCELÓ, Mercè., Manual de Derecho Constitucional, Atelier, Barcelona.
- \* BALAGUER CALLEJÓN, Francisco (y otros) Derecho Constitucional, 2 vols., Tecnos. Madrid.
- \* FOSSAS, Enric- PÉREZ FRANCESCH, Joan Lluís, Lliçons de Dret Constitucional, Proa, Barcelona.
- \* MOLAS, Isidre, Derecho Constitucional, Tecnos. Madrid.
- \* PÉREZ ROYO, Javier, Curso de Derecho Constitucional, Marcial Pons, Madrid.

#### B) Textos Legals:

- \* CARRERAS SERRA, F.- GAVARA, J.C. Leyes políticas, Aranzadi, Pamplona.
- \* ALBERTÍ, E- GONZALEZ, M. Leyes políticas del Estado, Civitas, Madrid.

#### C) Comentaris a la Constitució

- \* CASAS BAAMONDE, M.E.- RODRIGUEZ-PIÑERO, M., Comentarios a la Constitución, Wolters Kluwer, 2008
- \* GARRIDO FALLA, F. (dir.) Comentarios a la Constitución. Civitas, Madrid.
- \* ALZAGA VILLAAMIL, O. Comentarios a la Constitución Española Edersa, Madrid.

#### Enllaços web:

<http://www.der.uva.es/constitucional/verdugo/matriz.htm> Materials de Dret Constitucional.

<http://www.iustel.com> Informació normativa, jurisprudencial i doctrinal.

[www.westlaw.es](http://www.westlaw.es). Base de dades westlaw.

## Programari

Coneixement de tractament de textos, accés a bases de dades, i navegació per internet

#### Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.  
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

| Tipus de docència        | Grup | Idioma          | Semestre            | Torn      |
|--------------------------|------|-----------------|---------------------|-----------|
| (TE) Teoria              | 1    | Espanyol        | primer quadrimestre | matí-mixt |
| (PAUL) Pràctiques d'aula | 1    | Català/Castellà | primer quadrimestre | matí-mixt |

|                             |    |                 |                        |           |
|-----------------------------|----|-----------------|------------------------|-----------|
| (TE) Teoria                 | 2  | Espanyol        | primer<br>quadrimestre | matí-mixt |
| (PAUL) Pràctiques<br>d'aula | 2  | Català/Castellà | primer<br>quadrimestre | matí-mixt |
| (TE) Teoria                 | 51 | Català          | primer<br>quadrimestre | tarda     |
| (PAUL) Pràctiques<br>d'aula | 51 | Català/Castellà | primer<br>quadrimestre | tarda     |